

Pisky Józsefné

Hatósági ellenőrzések a kereskedelemben

A követelménymodul megnevezése:

A kereskedelmi egység szabályszerű működtetése

A követelménymodul száma: 0005-06 A tartalomlelem azonosító száma és célcsoportja: SzT-013-30

HATÓSÁGI ELLENŐRZÉSEK A KERESKEDELEMBEN

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

Kiss István több éve az élelmiszerkereskedelemben dolgozik. A vállalat, amely foglalkoztatja, üzletvezető helyettesnek szeretné kinevezni. Szívesen elvállalná a munkát, hiszen kellő tapasztalattal rendelkezik, és a fizetése is több lehetne. Felületes ismeretei vannak a hatósági ellenőrzésekkel kapcsolatban, mert az eddigi munkája alapján ezzel nem kellett foglalkoznia. Vezetőként viszont megfelelő ismeretekkel kell rendelkeznie.

1. Írja le, véleménye szerint miért van szükség a hatóságok ellenőrzésére a kereskedelmi egységekben!

2. Sorolja fel, Ön szerint mely hatóságok ellenőrzéseivel kell számolni az említett kereskedelmi egységben!

3. Gondolja át, és írja le, hogy Ön szerint mire irányulnak a hatósági ellenőrzések!

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

A kereskedelmi egységek működésük során több hatósággal is kapcsolatban vannak a vállalkozás alapításától a folyamatos üzemelésük során. A különböző hatóságok ellenőrző tevékenysége részben eltérő területekre irányul, de hasonló tevékenységeket több hatóság is ellenőrizhet. A különböző engedélyeket és a tevékenységgel kapcsolatos dokumentációk jelentős részét az üzletben kell tartani. Ellenőrzés során a hatósági személyeknek át kell adni. Munkájukat a tőlünk elvárható módon segíteni kell.

A hatósági ellenőrzés célja a kereskedelmi egység kontrollja arról, hogy az üzemeltető betartja-e a törvényi előírásokat.

A hatósági ellenőrzés történhet:

- Adatszolgáltatás körében:
 - A kereskedelmi egységtől, jogszabályban meghatározott adatok szolgáltatását kérheti,
 - iratok bemutatását kérheti,
 - egyéb tájékoztatást kérhet;
- Helyszíni ellenőrzés formájában.

A helyszíni ellenőrzésre jogosultak köre:

- a hatóság ügyintézője,
- a hatóság által kirendelt szakértő,
- jogszabály alapján erre felhatalmazott más személy:
 - Feltétele:
 - megbízólevél kötelező használata,
 - Rendőrség közreműködése:
 - eredményes, biztonságos lefolytatás érdekében.

Az ellenőrzést végző személy (személyek) jogosultságai:

- belépési jog,
- irat-betekintési jog,
- tárgy vagy munkafolyamat megvizsgálásának joga,

- felvilágosítás-kérési jog,
- ügyfél nyilatkozattételre való felhívása,
- kép- és hangfelvétel készítésének joga,
- mintavételi jog,
- lefoglalási jog,
- egyéb bizonyítás lefolytatásának joga.

Az ellenőrzést végző szerv kötelezettségei:

- Jegyzőkönyv készítése:
 - helyszíni ellenőrzésen tett megállapításokról,
 - lefoglalásról,
 - ügyfél által tett nyilatkozatokról.
- Lefoglalt iratok, tárgyi bizonyítékok:
 - visszaszolgáltatása,
 - más szervnek átadása.

A hatósági ellenőrzés jogkövetkezményei

- ÉRDEMI INTÉZKEDÉSEK:
 - Hatóság felhívja az ügyfél figyelmét a jogszabálysértésre, és határidőt tűz ki annak megszüntetésére.
 - Amennyiben a határidő EREDMÉNYTELENÜL eltelt, úgy a hatóság megindítja az eljárást. Ennek eredménye lehet:
 - kötelezést kimondó határozat,
 - végrehajtást elrendelő határozat,
 - eljárási bírság kiszabása.
- NEM ÉRDEMI INTÉZKEDÉSEK:
 - Ha más szerv rendelkezik hatáskörrel, úgy az ellenőrző hatóság:
 - megkeresi az illetékes hatóságot,
 - büntető, fegyelmi, szabálysértési, egyéb eljárást kezdeményez.

Az ellenőrzéseket az alábbi hatóságok végezhetik:

- NFH (Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság)
- OMMF (Országos Munkavédelmi és Munkaügyi Főfelügyelőség)
- ÁNTSZ (Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat)
- APEH (Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal)
- VPOP (Vám- és Pénzügyőrség)
- GVH (Gazdasági Versenyhivatal)
- Területileg illetékes jegyző
- Egyéb: Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal, tűzvédelmi hatóság, környezetvédelmi hatóság.

1. Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság

A fogyasztóvédelmi hatóság feladatai

- Jogszabályalkotás és -módosítás kezdeményezése, tervezetek véleményezése:
 - Jogérvényesülés ellenőrzése és a jogérvényesítés támogatása.
- Fogyasztók életének és egészségének védelme:
 - termékek és szolgáltatások biztonságosságának ellenőrzése.
- Fogyasztók vagyoni érdekeinek védelme:
 - élelmiszerek minőségének, jelölésének és csomagolásának ellenőrzése,
 - szolgáltatások ellenőrzése,
 - reklámtevékenység ellenőrzése,
 - fogyasztói reklamációk és panaszok vizsgálata.
- Fogyasztók tájékoztatása.

Általános ellenőrzési szempontok

- A működési engedély érvényessége, és tevékenységi köre a valósággal megegyező-e?
- Szakképesítés megléte, az erre kötelezettek körében.
- Az árusított áruk eredetét bizonyító okmányok megléte.
- Árukön lévő vevőtájékoztatók megfelelőek-e?
- A vevőtájékoztató tábla megléte az árusítótérben, a minőségi kifogások intézéséről, valamint a panasz fórumokról.
- Vásárlók könyvének kihelyezése az árusítótérben a megfelelő helyen történik-e?
- Fogyasztói ár feltüntetések.
- Nyugtaadási kötelezettség.
- Ellenőrzésük nem csak az üzletre irányulhat, hanem a gyártó, vagy forgalmazó tevékenységére is.
- Évente kiemelt ellenőrzési területeket jelölnek meg, így az adott évben a kiemelt területek nagyobb fókuszot kapnak az ellenőrzések során.

2. OMMF (Országos Munkavédelmi és Munkaügyi Főfelügyelőség)

Logköre és feladata

- Kiadja az egyéni védőeszköz minősítő bizonyítványt.
- Az illetékességi területen ellenőrzést végez.
- A munkavállalók és a munkáltatók munkavégzéssel kapcsolatos kötelezettségeinek betartását ellenőrizni.
- Munkahelyek létesítésének, annak felszerelésének, védőeszközök meglétének ellenőrzése.
- Munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésének kivizsgálása.
- Balesetek kivizsgálása.
- Súlyos veszélyeztetés esetén a munkavállalót a kifogásolt munkavégzéstől eltilthatja.
- A munkavállaló egészségét veszélyeztető üzem/üzemrész felfüggesztését elrendelheti.
- Munkabaleset bejelentését vagy kivizsgálását elrendelheti, ha azt elmulasztották, vagy nem a szabályok szerint végezték.
- Munkaeszközök és egyéni védőfelszerelések működését, használatát felfüggesztheti, ha az nem rendelkezik minőségi bizonyítvánnyal.

- Szabálysértésekre vonatkozó jogszabályok szerint jár el. Bírságokat róhat ki.

Ellenőrzési tevékenysége a kereskedelmi egységekben elsősorban az alábbi területekre terjed ki:

- Az alkalmazottak bejelentettsége.
- Az alkalmazottak alkalmassága a munkavégzésre.
- A munkahely alkalmassága a munkavégzésre.
- Baleset- és munkavédelmi berendezések, felszerelések megléte, állapota és használata.
- Egyéni védőfelszerelések rendeltetésszerű használata.
- A munkaeszközök megfelelősége és rendeltetésszerű használata.

3. ÁNTSZ (Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat)

Az ÁNTSZ felügyeletet gyakorol az ország közegészségügyi-járványügyi viszonyai felett, melynek keretében széleskörű ellenőrzési-intézkedési jogköre van.

A hatósági ellenőrzés célja az élelmiszerforgalmazás területén:

Annak megállapítása, hogy az élelmiszer, valamint az előállítás – forgalmazás során vele érintkező személyek és tárgyak megfelelnek-e az e.ü. előírásainak és a piaci verseny tisztaságának védelmére vonatkozó szabályoknak.

Az ellenőrzés kiterjed az élelmiszer előállítására, valamint a forgalmazás minden szakaszára.

Az élelmiszer-ellenőrző hatóság az élelmiszerek előállítására és forgalomba-hozatalára vonatkozó jogszabályok megtartása érdekében ellenőrzi:

- az élelmiszerek gyártásához felhasznált anyagokat,
- félkész és kész élelmiszereket,
- azokat a tárgyakat, amelyekkel az élelmiszerek rendeltetésszerűen érintkeznek,
- mosó-fertőtlenítőszerket, eszközöket, eljárásokat, kártevők elleni szereket, alkalmazásukat,
- az élelmiszerek előállításához alkalmazott eljárásokat, berendezéseket,
- csomagolás, jelölés megfelelőségét,
- az előállító, forgalmazó minőségellenőrző rendszerét.

A hatósági ellenőrzést végző személyek az élelmiszer-ellenőrző hatóságok által kiállított szolgálati igazolvánnyal ellátott személyek.

Jogosultak:

- a terület megtekintésére,
- az előállítási technológia ellenőrzésére (térítésmentes mintavétel),
- személyi higiénia ellenőrzésére,
- HACCP rendszer működésének ellenőrzésére,
- dokumentáció ellenőrzésére,

- előállítással foglalkozó személyek meghallgatására,
- az alkalmazott mérőműszerek adatainak leolvasására, feljegyzésére, saját mérések végzésére,
- az emberi egészségre ártalmas, továbbá az élelmiszer minősége szempontjából fontos fizikai, kémiai, radiológiai, mikrobiológiai, érzékszervi jellemzők vizsgálatára.

Amennyiben az ÁNTSZ a jogszabályokban foglaltak megszegését észleli:

- Letilthatja, feltételhez kötheti a tevékenység folytatását.
- Az élelmiszert fogyasztásra alkalmatlannak, csökkentett minőségűnek minősítheti.
- Javaslatot tehet a működési engedély bevonására.
- Szabálysértési bírságot, illetve helyszíni bírságot szabhat ki!
- Súlyos veszély, rendkívüli események esetén igénybe veheti a rendőrség, tűzoltóság, polgári védelem közreműködését.

4. APEH (Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal)

Az APEH ellenőrzések célja két féle lehet:

- a vállalkozás kontrolja,
- a kereskedelmi tevékenység ellenőrzése.

A helyszíni ellenőrzés néhány szempontja lehet:

- a pénztárgépek törvényes használata,
- nyugtaadási kötelezettség betartása,
- a törvény által előírt adminisztrációs kötelezettségek betartása,
- szállítói számlák ellenőrzése,
- próbavásárlások,
- stb.

5. VPOP (Vám- és Pénzügyőrség)

Ellenőrzési területe leggyakrabban az importtal kapcsolatos áfa befizetése, jövedéki tevékenységek engedélyezése és vizsgálata. Az áruk származása, illetve márkajelzések, védjegyek kontrollja tartozik a felügyelete alá. Ellenőrizhetik az üzletekben a jövedéki termékek (dohányáru, szeszesital-ipari termékek) zárjegyét, a márkajelzések eredetiségét.

6. Gazdasági Versenyhivatal

A versenytörvényben rögzített üzleti magatartást és az ármeghatározáshoz kapcsolódó normatívák betartását vizsgálja. A GVH-nak a verseny védelme érdekében folytatott tevékenysége alapvetően három pillérrre épül:

- versenyfelügyeleti munkája során érvényesíti a magyar versenytörvény és a közösségi versenyjog szabályait,

- versenypártolás keretében a rendelkezésére álló eszközökkel igyekeznek a verseny érdekében befolyásolni az állami döntéseket, illetve a
- verseny társadalmi elfogadottsága érdekében a versenypolitikai ismeretek terjesztésével, valamint a verseny közgazdasági és jogi kérdéseivel foglalkozó szakmai közélet fejlesztésével hozzájárul a versenykultúra fejlesztéséhez.

Az alábbi felmerülő esetekben folytat le hatósági vizsgálatokat:

- Fogyasztó megtévesztése.
- A káros versenykorlátozások tilalma (kartell tilalom).
- Gazdasági erőfölénnyel való visszaélés.
- Fúziókontrol (káros monopolhelyzetek kialakulása).
- Tisztességtelen piaci magatartás: pl.
 - Ha az áru ára nem áll összhangban a termék minőségével.
 - Ha az áru indokolatlan közvetítői díjakat tartalmaz.
 - Ha olyan ráfordításokat is érvényesítenek az árakban, amit a jogszabály tilt.
 - Ha alapos indok nélkül alacsonyabb áru termék helyett magasabb áru terméket hoznak forgalomba.
 - Ha eltér a hatóságilag megállapított ártól.

Nézzon utána a versenytörvényben rögzített tevékenységkorlátozó előírásoknak! 1

A jogsértőkkel szemben a következő szankciókat alkalmazzák:

- a jogsértő magatartás beszüntetésének előírása,
- elégtétel adása a jogsértő részéről,
- kártérítés (a bíróság hatáskörébe tartozik),
- bírság (Gazdasági Versenyhivatal szabja ki).

7. Területileg illetékes jegyző

Jegyző kiskereskedelemmel kapcsolatos feladatai:

- működési engedélyek kiadása,
- tevékenységek ellenőrzése,
- telepengedéllyel kapcsolatos feladatok,
- területfoglalási engedélyek kiadása,
- hatósági bizonyítványok kiadásával kapcsolatos feladatok,
- vásárlók könyvében bejegyzett elégedetlenségek kivizsgálása,
- stb.

¹ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99600057.TV (2010-08-07)

Helyes, ha az üzlet vezetője rendszeresen belső ellenőrzést végez valamennyi munkaterületen, hogy ébren tartsa az alkalmazottak figyelmét, megelőzve ezáltal a hatóságok esetleges szankcióit!

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

A szakmai információtartalomban megismerhette, hogy mely hatóságok végezhetnek ellenőrzéseket a kereskedelmi vállalkozásoknál. A következő feladatok segítenek Önnek abban, hogy ismereteit a gyakorlati alkalmazásnak megfelelően elmélyíthesse.

1.

Mely hatóságok ellenőrizhetik az alábbi területeket. Írja a hatóság/hatóságok nevét a nevezett terület vagy tevékenység mellé!

Tevékenység ellenőrzése	Hatóság/hatóságok megnevezése
Egészségügyi kiskönyv megléte, érvényessége.	
Az alkalmazottak munkaviszonyának bejelentettsége.	
Találhatók-e lejárt fogyaszthatósági idejű élelmiszerek az árusítótérben?	
Az üzlet tisztasága.	
A hűtők hőmérséklete.	
Védőfelszerelések vannak-e, használják-e?	
Zárjegy nélkül árusítanak-e cigarettát és szeszesital-ipari készítményt?	
Az alkalmazottak higiéniája megfelelő-e?	
A romlott, lejárt élelmiszereket elkülönítetten tárolják-e?	
A vásárlók könyvének elhelyezése, bejegyzései.	
Az élelmiszerek eladásánál használt	

eszközök higiéniája.	
A HACCP rendszer dokumentációja.	
Munkaidő nyilvántartások.	
Engedély, az utcán elhelyezett reklámeszközzel kapcsolatosan.	
Működési engedély.	
A vevők ártájékoztatása.	
Magyar nyelvű tájékoztató van-e az adott termékeken?	
Fogyasztói reklamációk és panaszok.	
Pénztárgépek, és nyugtaadás ellenőrzése.	
Áruk összetételének vizsgálata.	
Az árak kialakítása.	
Reklámtevékenység.	
Hatósági árak alkalmazása.	

2.

Jó, ha tudjuk!

Hogyan kerüljük el az esetleges bírságokat, vagy egyéb szankciókat! Húzza alá a helyesnek vélt választ!

1. A pénztárgép által készített nyugtát nem kötelező a vevőnek átadni, csak ha kéri.
 - Igaz.
 - Minden nyugtát kötelező átadni a vevőnek.
 - Csak az 1000 Ft feletti vásárlásoknál kötelező.
2. A működési engedélyt az üzletben kell tartani.
 - Kifüggesztve, jól látható helyre kell tenni.
 - Nem szükséges, hogy ott legyen.
 - Régóta működő üzletekben már nem muszáj.
3. A működési engedélyben meghatározott tevékenységektől néhol el lehet térni, ha indokolt.

- Így igaz.
 - Nem szabad eltérni.
 - Csak 20%-ban.
4. Az aznap munkába álló munkavállalót egy héten belül be kell jelenteni a munkaadónak a törvény szerint.
- Igaz.
 - Mielőtt munkába áll, be kell jelenteni.
 - Az alkalmi munkavállalókat nem kell.
5. A munkaszerződést szóban is meg lehet kötni.
- Bizonyos esetekben igaz.
 - Szóban és írásban.
 - Mindig írásban.
6. Az élelmiszereket a fogyaszthatósági, vagy minőség megőrzési időn túl nem szabad értékesíteni akkor sem, ha egyébként jónak ítéljük meg.
- Ha nem romlott, akkor nyugodtan eladhatjuk.
 - Leárazva igen.
 - Igaz.
7. A hűtőberendezéseket hőmérővel kell ellátni, hogy mindig ellenőrizhető legyen az ott lévő áruk hőfoka.
- Kötelező, hogy minden hűtőnek legyen hőmérője.
 - Nem kötelező de, jó, ha van.
 - Elég, ha a méréskor visszük oda.
8. Az élelmiszerüzletben dolgozók egészségügyi kiskönyve mindig az üzletben kell, hogy legyen.
- Igaz.
 - Elég, ha a bolt nyilván tartást vezet róla.
 - Otthon kell tartani, nehogy elveszen.
9. A HACCP rendszert minden élelmiszerral foglalkozó üzletben működtetni kell.
- Csak, ha akarják.
 - Igen, kötelező.
 - Csak a húsüzleteknek kötelező.
10. Az azonos hűtési hőmérsékletet igénylő élelmiszereket nyugodtan tehetjük egy hűtőbe is, ha már kevés az áru.
- Igen, jó energiatakarékos megoldás.

- Nem keverhetjük össze a különböző élelmiszereket, mert károsíthatják egymást.
- Csak a különböző feldolgozottsági fokú húsféléknél engedélyezett.

11. A polcon elhelyezett, csomagolt élelmiszereket kötelező magyar nyelvű felirattal is ellátni.

- Nem kötelező, úgy is látszik, hogy mi van benne.
- Igaz.
- Csak a diabetikus termékeknél kötelező.

12. Az NFH, ellenőrzései során térítésmentesen mintát vehet az üzletben található bármelyik áruból.

- A mintavételre elvitt terméket a jegyzőkönyvben rögzítik.
- Csak a gyorsan romló élelmiszerekből.
- Ha a boltvezető megengedi.

13. Igaz-e, hogy "akciós" termék meghibásodása esetén nem reklamálhatnak?

- Akciós termékeknél is ugyanolyan jogok illetik meg a vásárlót, mintha teljes áron vette volna meg. Egy kivétel van: ha az áru azért olcsóbb, mert valamilyen hibája van.
- Akciós árunál nem lehet reklamálni.
- Csak a vásárlás napján.

14. Kötelező-e a fogyasztóvédelmi hatóság szakvéleménye a kereskedőre?

- Nem. A bizonyítás szabad, ezért a fogyasztóvédelmi hatóság szakvéleménye egyenértékű bármilyen más szakvéleménnyel.
- Igen, kötelező.
- 5000 Ft feletti értéknél kötelező.

15. A vásárlók könyvét a boltban jól látható helyen kell tartani, és a vevő kérésére oda kell adni.

- Ne tegyük ki, mert ellophatják.
- Nem kötelező odaadni.
- Igaz.

16. Csak zárjeggyel ellátott cigarettákat lehet árusítani az üzletekben.

- Igaz.
- Az zárjegy nem kötelező.
- Csak az értékesebb termékeknél kötelező.

17. A márkajelzéssel rendelkező termékek eredetiségét a területileg illetékes jegyző ellenőrzi.

- Igaz.
- A VPOP ellenőrzi.
- Az ÁNTSZ ellenőrzi.

18. A működési engedély visszavonását bármelyik hatóság kezdeményezheti.

- Indokolt esetben igen.
- Csak a jegyző kezdeményezheti.
- Csak az APEH kezdeményezheti.

19. Az utcán elhelyezett reklámtáblát az APEH engedélyezheti.

- Igaz.
- A területileg illetékes jegyző engedélyezheti.
- A Gazdasági Versenyhivatal adja ki az engedélyt.

20. A bolt előtti területen alkalmi árusítást nem kell engedélyeztetni.

- Igaz.
- Engedélyeztetni kell.
- Ünnepek előtt nem szükséges.

3.

Tájékozódjon a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság honlapján (www.nfh.hu)! Jegyezze le, hogy jelenleg melyek azok a kiemelt vizsgálati területek, amelyek a saját kereskedelmi szakmájában érintettek lehetnek!

<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>

4.

A Cora hipermarket lánc az árengedményes, 5 literes, hordós kiszerezésű Becker sört úgy hirdette, hogy az a Cora egyes áruházaiiban már az akció kezdetekor sem állt rendelkezésre, egyes további áruházaiiban pedig csak minimális mennyiség volt belőle.²

Fejtse ki írásban, Ön szerint törvényt sértett-e a hipermarket lánc ezzel az akcióval!

5.

Értelmezze a törvényt! Fogalmazza meg a törvényrészlet lényegét közérthető módon, néhány mondatban! Mit gondol, a törvényeknek miért "ilyen" a megfogalmazásuk?

" 5. § (1) Reklám akkor tehető közzé, ha a reklámozó a reklám megrendelésekor a reklámszolgáltató – ennek hiányában a reklám közzétételének megrendelésekor a reklám közzétevője – részére megadja a cégnevét, illetve nevét, a székhelyét, ennek hiányában lakóhelyét, továbbá az adószámát.

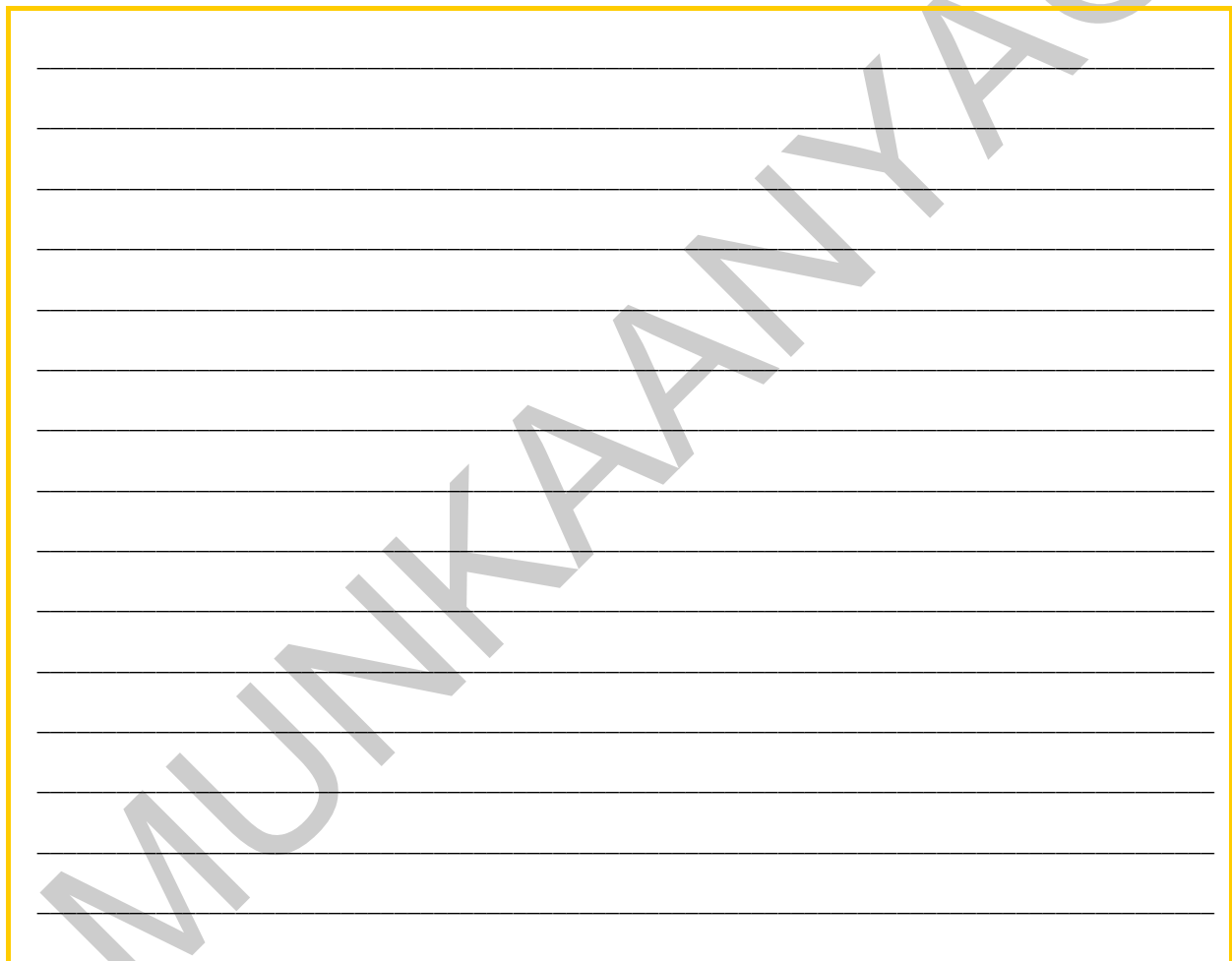
(2) A külön jogszabályban meghatározott előzetes minőségvizsgálati vagy megfelelésigtanúsítási kötelezettség alá tartozó termékre vonatkozó reklám esetén a reklámozó köteles a reklámszolgáltatónak – ennek mellőzése esetén a reklám közzétevőjének – nyilatkozni arról, hogy a vizsgálatot elvégezték és annak alapján a termék forgalomba hozható. Ha a termék nem tartozik előzetes minőségvizsgálati vagy

² <http://www.jogiforum.hu/hirek/13753> (2010-08-07)

megfelelőségtanúsítási kötelezettség alá, a nyilatkozatnak ezt kell tartalmaznia. Ilyen nyilatkozat hiányában a reklám nem tehető közzé.

(3) A reklámszolgáltató, illetve a reklám közzétevője köteles az (1) bekezdésben meghatározott adatokról, valamint a (2) bekezdés szerinti nyilatkozatokról nyilvántartást vezetni, és azt a reklám közzétételétől számított öt évig megőrizni.

(4) A szabadtéri reklámhordozón a reklám közzétevője köteles azonosítható módon feltüntetni a cégnevét, illetve nevét, továbbá a székhelyét, illetve lakóhelyét.³

Megoldás:

³ Részlet a 2008. évi XLVIII. Törvény a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól

1.

Tevékenység ellenőrzése	Hatóság/hatóságok megnevezése
Egészségügyi kiskönyv megléte, érvényessége.	ÁNTSZ
Az alkalmazottak munkaviszonyának bejelentettsége.	APEH, OMMF
Találhatók-e lejárt fogyaszthatósági idejű élelmiszerek az árusítótérben?	ÁNTSZ, NFH
Az üzlet tisztasága.	ÁNTSZ, NFH
A hűtők hőmérséklete.	ÁNTSZ
Védőfelszerelések vannak-e, használják-e?	OMMF
Zárjegy nélkül árusítanak-e cigarettát és szeszesital-ipari készítményt?	VPOP, APEH, NFH
Az alkalmazottak higiénája megfelelő-e?	ÁNTSZ
A romlott, lejárt élelmiszereket elkülönítetten tárolják-e?	ÁNTSZ
A vásárlók könyvének elhelyezése, bejegyzései.	NFH, Területileg illetékes jegyző
Az élelmiszerek eladásánál használt eszközök higiénája.	ÁNTSZ
A HACCP rendszer dokumentációja.	ÁNTSZ
Munkaidő nyilvántartások.	OMMF, APEH
Engedély, az utcán elhelyezett reklámeszközzel kapcsolatosan.	Területileg illetékes jegyző
Működési engedély.	Területileg illetékes jegyző, ÁNTSZ, VPOP
A vevők ártájékoztatása.	NFH
Magyar nyelvű tájékoztató van-e az adott termékeken?	NFH
Fogyasztói reklamációk és panaszok.	NFH, Területileg illetékes jegyző

Pénztárgépek, és nyugtaadás ellenőrzése.	APEH
Áruk összetételének vizsgálata.	NFH
Az árak kialakítása.	GVH, APEH
Reklámtevékenység.	GVH
Hatósági árak alkalmazása.	GVH

2.

1. A pénztárgép által készített nyugtát nem kötelező a vevőnek átadni, csak akkor, ha kéri.

- Igaz.
- Minden nyugtát kötelező átadni a vevőnek.
- Csak az 1000 Ft feletti vásárlásoknál kötelező.

2. A működési engedélyt az üzletben kell tartani.

- Kifüggesztve , jól látható helyre kell tenni.
- Nem szükséges, hogy ott legyen.
- Régóta működő üzletekben már nem muszáj.

3. A működési engedélyben meghatározott tevékenységektől néhol el lehet térni, ha indokolt.

- Így igaz.
- Nem szabad eltérni.
- Csak 20%-ban.

4. Az aznap munkába álló munkavállalót egy héten belül be kell jelenteni a munkaadónak a törvény szerint.

- Igaz.
- Mielőtt munkába áll, be kell jelenteni.
- Az alkalmi munkavállalókat nem kell.

5. A munkaszerződést szóban is meg lehet kötni.

- Bizonyos esetekben igaz.
- Szóban és írásban.
- Mindig írásban.

6. Az élelmiszereket a fogyaszthatósági, vagy minőség megőrzési időn túl nem szabad értékesíteni akkor sem, ha egyébként jónak ítéljük meg.

- Ha nem romlott, akkor nyugodtan eladhatjuk.

- Leárazva igen.
- Igaz.

7. A hűtőberendezéseket hőmérővel kell ellátni, hogy mindig ellenőrizhető legyen az ott lévő áruk hőfoka.

- Kötelező, hogy minden hűtőnek legyen hőmérője.
- Nem kötelező de, jó, ha van.
- Elég, ha a méréskor visszük oda.

8. Az élelmiszerüzletben dolgozók egészségügyi kiskönyve mindig az üzletben kell, hogy legyen.

- Igaz.
- Elég, ha a bolt nyilván tartást vezet róla.
- Otthon kell tartani, nehogy elveszen.

9. A HACCP rendszert minden élelmiszerrel foglalkozó üzletben működtetni kell.

- Csak ha akarják.
- Igen, kötelező.
- Csak a húsüzleteknek kötelező.

10. Az azonos hűtési hőmérsékletet igénylő élelmiszereket nyugodtan tehetjük egy hűtőbe is, ha már kevés az áru.

- Igen, jó energiatakarékos megoldás.
- Nem keverhetjük össze a különböző élelmiszereket, mert károsíthatják egymást.
- Csak a különböző feldolgozottsági fokú húsféléknél engedélyezett.

11. A polcon elhelyezett, csomagolt élelmiszereket kötelező magyar nyelvű felirattal is ellátni.

- Nem kötelező, úgy is látszik, hogy mi van benne.
- Igaz.
- Csak a diabetikus termékeknél kötelező.

12. Az NFH, ellenőrzései során térítésmentesen mintát vehet az üzletben található bármelyik áruból.

- A mintavételre elvitt terméket a jegyzőkönyvben rögzítik.
- Csak a gyorsan romló élelmiszerekből.
- Ha a boltvezető megengedi.

13. Igaz-e, hogy "akciós" termék meghibásodása esetén nem reklamálhatnak?

- Akciós termékeknél is ugyanolyan jogok illetik meg a vásárlót, mintha teljes áron vette volna meg. Egy kivétel van: ha az áru azért olcsóbb, mert valamilyen hibája van.
- Akciós árunál nem lehet reklamálni.
- Csak a vásárlás napján.

14. Kötelező-e a fogyasztóvédelmi hatóság szakvéleménye a kereskedőre?

- Nem. A bizonyítás szabad, ezért a fogyasztóvédelmi hatóság szakvéleménye egyenértékű bármilyen más szakvéleménnyel.
- Igen kötelező.
- 5000 Ft feletti értéknél kötelező.

15. A vásárlók könyvét a boltban jól látható helyen kell tartani, és a vevő kérésére oda kell adni.

- Ne tegyük ki, mert ellophatják.
- Nem kötelező odaadni.
- Igaz.

16. Csak zárjeggyel ellátott cigarettákat lehet árusítani az üzletekben.

- Igaz.
- A zárjegy nem kötelező.
- Csak az értékesebb termékeknél kötelező.

17. A márkajelzéssel rendelkező termékek eredetiségét a területileg illetékes jegyző ellenőrzi.

- Igaz.
- A VPOP ellenőrzi.
- Az ÁNTSZ ellenőrzi.

18. A működési engedély visszavonását bármelyik hatóság kezdeményezheti.

- Indokolt esetben igen.
- Csak a jegyző kezdeményezheti.
- Csak az APEH kezdeményezheti.

19. Az utcán elhelyezett reklámtáblát az APEH engedélyezheti.

- Igaz.
- A területileg illetékes jegyző engedélyezheti.
- A Gazdasági Versenyhivatal adja ki az engedélyt.

20. A bolt előtti területen alkalmi árusítást nem kell engedélyeztetni.

- Igaz.

- Engedélyeztetni kell.
- Ünnepek előtt nem szükséges

3.

Az éppen aktuális területeknek megfelelő!

4.

A Versenytanács a Cora jogsértő magatartásáért 1 millió forint versenyfelügyeleti bírságot szabott ki. A versenytörvény szerint jogellenesnek minősül a gazdasági versenyben a fogyasztók megtévesztése úgy is, ha a vállalkozás különösen előnyös vásárlás hamis látszatát kelti. A Versenytanács gyakorlata alapján az ún. becsalogató reklám abban az esetben minősül versenytörvénybe ütközőnek, ha valószínűsíthető, hogy a vállalkozás a reklámkiadványában előnyös vásárlás látszatával hirdetett, azonban az üzletben a kis mennyiségben, vagy rendelkezésre egyáltalán nem álló termék helyett a fogyasztók olyan árut is megvásárolhatnak, amelyet a reklám hiányában nem (de legalábbis nem a reklámozó vállalkozástól) vásároltak volna meg.⁴

5.

A reklám akkor tehető közzé, ha a reklámkibocsátó számára ismert annak megrendelője (cégnév, elérhetőség, adószám, stb.). A megfelelőségi tanúsítás alá eső termékekkel kapcsolatosan a reklám megrendelőjének kötelező nyilatkoznia arról, hogy a szükséges vizsgálatokat elvégezték, és megfelelőnek minősítették a terméket. A reklámszolgáltatónak nyilvántartást kell vezetnie a megrendelő adatairól és nyilatkozatairól, melyet öt évig meg kell őriznie. Szabadtéri reklámozás esetén a reklám közlétevéje a saját cégnevét és elérhetőségét fel kell, hogy tüntesse.

A törvényalkotónak minden esetben pontosan, félreérthetetlenül kell fogalmaznia. Nem volna szerencsés, ha egy-egy mondatot mindenki úgy értelmezhetne, ahogyan számára a legmegfelelőbb. A törvény minden szava fontos, ezért többször el kell olvasni, hogy pontosan értelmezhető legyen!

⁴ www.jogiforum.hu

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Minek a rövidítése? Írja be!

NFH	_____
OMMF	_____
ÁNTSZ	_____
APEH	_____
VPOP	_____
GVH	_____

2. feladat

a) Írja be a hiányzó részeket!

Az ellenőrzést végző személy (személyek) jogosultságai:

- Belépési jog
- Irat-_____jog
- Tárgy vagy munkafolyamat_____joga
- _____-kérési jog
- Ügyfél nyilatkozattételre való felhívása
- Kép- és _____készítésének joga
- Mintavételi jog
- _____jog
- Egyéb bizonyítás lefolytatásának joga

b) Milyen kötelezettségei vannak az ellenőrzést végző szervnek?

- _____
 - helyszíni ellenőrzésen tett megállapításokról
 - lefoglalásról
 - ügyfél által tett nyilatkozatokról
- _____
 - visszaszolgáltatása
 - más szervnek átadása

3. feladat

A hatósági ellenőrzés jogkövetkezményei összekeveredtek. Válogassa szét, melyek az érdemi, és nem érdemi intézkedések! Válaszát írja le a kijelölt helyre!

- Amennyiben a határidő EREDMÉNYTELENÜL eltelt, úgy a hatóság megindítja az eljárást.
- Büntető, fegyelmi, szabálysértési, egyéb eljárást kezdeményez.
- Hatóság felhívja az ügyfél figyelmét a jogszabálysértésre, és határidőt tűz ki annak megszüntetésére.
- Megkeresi az illetékes hatóságot.
- Ha más szerv rendelkezik hatáskörrel, úgy az ellenőrző hatóság:

ÉRDEMI INTÉZKEDÉSEK: _____

NEM ÉRDEMI INTÉZKEDÉSEK: _____

4. feladat

Írja be a hiányzó részeket!

- A helyszíni ellenőrzésre jogosultak köre:
- A ----- ügyintézője
- A hatóság által kirendelt
- Jogszabály alapján erre-----más személy
 - Feltételek:
 - Megbízólevél kötelező használata
 - Rendőrség közreműködése
 - ◆ Eredményes, biztonságos lefolytatás érdekében

MEGOLDÁSOK

1. feladat

- NFH (Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság)
- OMMF (Országos Munkavédelmi és Munkaügyi Főfelügyelőség)
- ÁNTSZ (Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat)
- APEH (Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal)
- VPOP (Vám- és Pénzügyőrség)
- GVH (Gazdasági Versenyhivatal)

2. feladat

a)

- Belépési jog
- Irat-betekintési jog
- Tárgy vagy munkafolyamat megvizsgálásának joga
- Felvilágosítás-kérési jog
- Ügyfél nyilatkozattételre való felhívása
- Kép- és hangfelvétel készítésének joga
- Mintavételi jog
- Lefoglalási jog
- Egyéb bizonyítás lefolytatásának joga

b)

- Jegyzőkönyv készítése:
 - helyszíni ellenőrzésen tett megállapításokról
 - lefoglalásról
 - ügyfél által tett nyilatkozatokról
- Lefoglalt iratok, tárgyi bizonyítékok
 - visszaszolgáltatása
 - más szervnek átadása

3. feladat

A hatósági ellenőrzés jogkövetkezményei

ÉRDEMI INTÉZKEDÉSEK:

- Hatóság felhívja az ügyfél figyelmét a jogszabálysértésre, és határidőt tűz ki annak megszüntetésére
- Amennyiben a határidő EREDMÉNYTELENÜL eltelt, úgy a hatóság megindítja az eljárást.

NEM ÉRDEMI INTÉZKEDÉSEK:

- Ha más szerv rendelkezik hatáskörrel, úgy az ellenőrző hatóság
 - megkeresi az illetékes hatóságot
 - büntető, fegyelmi, szabálysértési, egyéb eljárást kezdeményez

4. feladat

A helyszíni ellenőrzésre jogosultak köre:

- A hatóság ügyintézője
- A hatóság által kirendelt szakértő
- Jogszabály alapján erre felhatalmazott más személy

Feltételek:

- Megbízólevél kötelező használata
- Rendőrség közreműködése
- Eredményes, biztonságos lefolytatás érdekében

IRODALOMJEGYZÉK

FELHASZNÁLT IRODALOM

www.apeh.hu

www.nfh.hu

www.antsz.hu

www.vpop.hu

www.gvh.hu

www.ommf.hu

www.jogiforum.hu

A(z) 0005–06 modul 013–as szakmai tankönyvi tartalomeleme felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
31 851 01 0000 00 00	Hulladékfelvásárló
52 341 02 0010 52 01	Bútor- és szőnyegbecsüs
52 341 02 0010 52 02	Ékszerbecsüs
52 341 02 0010 52 03	Festménybecsüs
52 341 02 0010 52 04	Műtárgybecsüs
33 341 02 0000 00 00	Mintabolti értékesítő, szolgáltatásértékesítő
33 341 02 0100 31 01	Bolti pénztáros
33 341 02 0100 33 01	E-kereskedő
33 341 02 0100 33 02	Játéktermi felügyelő (krupié)
33 341 02 0100 31 02	Kereskedelmi és szolgáltatási ügynök
33 341 02 0100 31 03	Szerencsejáték-értékesítő
33 215 02 0100 31 02	Virágkötő
52 341 01 0100 33 01	Autó- és motorkerékpár-eladó, -kölcsönző
31 341 01 0010 31 01	Bútor- és lakástextil-eladó
31 341 01 0010 31 02	Élelmiszer- és vegyiáru-eladó
31 341 01 0010 31 03	Műszakicikk eladó
31 341 01 0010 31 04	Porcelán- és edényáru-eladó
31 341 01 0010 31 05	Ruházati eladó
31 341 01 0010 31 06	Zöldség-gyümölcs eladó
52 341 07 0100 31 01	Hírlapáros, trafikos
52 341 07 0100 51 01	Kazetta- és lemezeladó, -kölcsönző
52 341 07 0100 51 02	Óra-ékszer és díszműáru eladó
52 341 07 0100 31 02	Papír, írószer eladó
33 341 03 0100 31 01	Épületgépészeti anyag- és alkatrész-eladó
33 341 03 0100 31 02	Gépészeti anyag- és alkatrész-eladó
33 341 03 0100 31 03	Járműalkatrész-eladó
33 341 03 0100 31 04	Telepi építőanyag-eladó
33 341 03 0100 31 05	Villamossági anyag- és alkatrész-eladó
51 341 01 0100 33 01	Kisgép- és műszakicikk-kölcsönző
31 341 03 0000 00 00	Töltőállomás-kezelő
33 215 02 0100 31 01	Virágbolti eladó
52 341 06 0000 00 00	Könyvesbolti eladó
52 341 01 0000 00 00	Autó- és motorkerékpár-kereskedő
51 341 02 0000 00 00	Régiségkereskedő
33 215 02 0100 33 01	Virágdekoratőr
54 481 03 0010 54 04	IT kereskedő
51 213 01 0010 51 01	Eseményrögzítő
51 213 01 0010 51 02	Filmlaboráns
52 341 05 1000 00 00	Kereskedő
52 341 05 0100 52 01	Bútor- és lakástextil-kereskedő
52 341 05 0100 52 02	Élelmiszer- és vegyiáru-kereskedő
52 341 05 0100 52 03	Ruházati kereskedő
52 341 07 0000 00 00	Kultúrcikk-kereskedő
52 725 01 0000 00 00	Látszerész és fotócikk-kereskedő
33 341 03 0010 33 01	Építőanyag-kereskedő
33 341 03 0010 33 02	Épületgépészeti anyag- és alkatrész-kereskedő
33 341 03 0010 33 03	Járműalkatrész-kereskedő
33 341 03 0010 33 04	Villamossági anyag- és alkatrész-kereskedő
51 341 01 0000 00 00	Műszakicikk-kereskedő
31 341 04 0000 00 00	Vegyesiparcikk-kereskedő
31 341 04 0100 31 01	Agrokémiai és növényvédelmi kereskedő

31 341 04 0100 31 02	Gyógynövénykereskedő
31 341 04 0100 31 03	Piaci, vásári kereskedő
31 341 04 0100 31 04	Sportszer- és játékkereskedő
33 215 02 0000 00 00	Virágkötő, -berendező, virágkereskedő
33 215 02 0100 33 02	Virágkereskedő
31 582 09 0100 31 04	Tűzvédelmi eszköz- és rendszerszerelő, karbantartó

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:

17 óra

MUNKANYELVI ANYAG